

Desisorberetning for Norsk Betongforening for 2024 Til Årsmøte 24.04.2025

Hovedpunkter

En gjennomgang av arbeidet i Norsk Betongforening for 2024 viser som tidligere en svært aktiv organisasjon med fokus på å høyne, mål-rette og kvalitetssikre aktivitetsnivået/aktiviteter, ikke minst å utvikle NB videre som en sentral aktør innen betongområdet. Aktivitetsnivået har i 2024 vært høyt.

NB har stort volum, stor bredde og høy kvalitet i sine leveranser. Det legges ned et stort arbeid i de ulike komiteene mht. videre utvikling innen de ulike områdene i NBs strategi- og handlingsplan, og styret/adm arbeider jevnt og kreativt med de utfordringene som man identifiserer. På samme måte arbeides det samvittighetsfullt og kvalitativt godt for å nå ut til målgruppene via møteplasser, nettverksbygging, kunnskaps-spredning og andre informasjons-tiltak og arenaer.

Arbeidet med bransjeforeningene og BOR bør framheves, men NB bør kanskje vurdere sterkere samarbeid direkte med konkrete aktører innen målgruppen fordi det både er de som har forretningsmessig nytte av NBs «produkter» (publikasjoner, bransjestandarder, møteplasser, kursutvikling m.m.) og som forventes å stille nødvendige ressurser til rådighet.

NBs forretningsmodell er sårbar for pågående og mulig framtidige strukturelle endringer i «kompetanse-formidlings-markedet», nasjonalt og internasjonalt. Digitalisering gir nye muligheter men kan også komme til å utsette NB for konkurranse. Det samme kan endringer i rammeverk i form av lover/reguleringer.

Forretningsmodellens robusthet

Foreningens virksomhet er i hovedsak basert på salg av kurs, utarbeidet i samarbeid med Betongopplæringsrådet og en del andre aktører i næringen. Inntektene gjør det mulig å drifte et sekretariat som støtter arbeidet i komiteene, samt å del-finansiere en del nødvendige felles tiltak delvis i regi av eksterne, f.eks. innen standardiseringen, men også samarbeid med nordiske og internasjonale kolleger. Komiteene gir viktige bidrag til kursutviklingen, slik at kursene alltid er aktuelle.

Dette betyr at kurs-inntektene er kritiske for opprettholdelse av foreningen. Svekkelse av inntektene eller for høy grad av ekstern gjennomføring av kurs uten tilstrekkelig kompensasjon til de som bærer kostnadene, vil ha konsekvenser for hvem som framover må gjennomføre og finansiere ordningen. Dette, sammen med legitimeringen av ordningen via NB/BOR som en nøytral instans, bør drøftes med de som systemet betjener.

Det må også forventes en økt grad av internasjonalisering i form av stadig flere utenlandske oppdragstagere i Norge, økt regulatorisk harmonisering og flere tilbydere av kompetanse-givende kurs. Dette betyr ikke bare økt konkurranse blant de utførende delene av næringen, men potensielt også utfordring av de kompetansekravene vi setter og konkurranse om å tilby kurs og godkjenning.

NB er seg denne sårbarheten bevisst og bør vurdere å forsterke arbeidet, med ivaretagelse av krav for norske forhold (bl.a. våre «utførelsesklasser»), for å sikre kvalitet gjennom langsiktig forankring av krav til kompetanse - og dermed aktørenes posisjon i markedet. Dette er sannsynligvis interesser vi har felles med andre deler av bransjen, i og utenfor BNL-familien. Det kan være nødvendig å trekke inn ekstern kompetanse og uansett være nyttig å drøfte med andre i næringen hvordan de stiller seg til problemstillingen.

Oppfølging av strategi

Bredde vs spissing: DU har tidligere stil spørsmål ved at strategien er svært bred og antall mål stort, selv om hovedmål er godt kommunisert. Samtidig gir dette uttrykk både et bredt engasjement og mange kontaktpunkter og stor nettverkseffekt. Styret arbeider systematisk med strategien, og DU opplever det gjensidig nyttig for Styret, Administrasjonen og Komiteene å drøfte implementering.

Samarbeid med bransjen: NB har dialog med bransjeforeningene om rollefordeling. DU ville likevel se det naturlig med noe mer direkte kontakt mot utførende ledd i næringen, av hensyn til gjensidige forventninger og behov, gjensidig engasjement og innsalg av hva NB faktisk bidrar med i verdiskapningen. Det er aktørene som forventes å stille med personell/kompetanse i NBs drift og videre utvikling. Ikke minst bør man kanskje drøfte om og hvordan man kan samarbeide rundt nye utfordringer i skjæringspunktet mellom produkt-standardene og nye lovkrav, tema som kanskje ligger utenfor enkeltbedriftenes kjernekompetanse.

Informasjon og kommunikasjon er noe av det viktigste for NB. Utviklingen av digitale kurs er viktig for å imøtekomme forventninger i målgruppen. Bruk av podcast'er, webinarer, videoer og bruk av sosiale fora oppleves veldig bra. I tillegg kommer lokale og sentrale arrangement og møteplasser, tidsskriftet Nordic Concrete Research som driftes sammen med søsterforeninger i Norden, og konferanser. Vi ser positivt på at NB arbeider med omstrukturering av hjemmesiden for at denne i større grad skal treffe eksterne målgrupper.

Komiteene er en bærebjelke i NB sitt arbeid med å innhente, utvikle, fremme og spre kompetanse innenfor betongområdet samt i konkretisering og oppfyllelse av strategien. Komiteene jobber ulikt, men de har også ulike type oppgaver, og vi ser at samtlige nå arbeider seriøst og godt innenfor respektive ansvarsfelt. En dimensjon som trolig er underkommunisert, er at redusert bidrag fra en del av disse komiteene sannsynligvis ville medført økt behov for innsats og finansiering av standardisering under Standard Norge (SN). Samarbeidet mellom NB og SN er av stor verdi for bransjen.

Som påpekt over, er komiteene avhengige av engasjerte medlemmer som jobber på frivillig basis og derfor av at bedriftene stiller personell/kompetanse til rådighet. I tillegg til verdiskapningen i form av «produkter» (kurs, god og felles praksis/omforent industri-standard, ...) gir engasjement god læring tilbake til bedriftene, nettverks-bygging og kvalitetsheving. Det er kanskje verdt å påpeke komiteenes funksjon som rekrutterings- og læringsarena for medlemmer av NB, faglig og for forberedelse til å kunne inneha sentrale verv.

Ett felt hvor DU likevel gjerne ville sett sterkere satsing, er involvering av «andre utdannings-grupper». Vi ser at det er initiativ på gang overfor NITO-miljøet, og vi ser at lokale arrangement kan trekke folk med forskjellige funksjoner. NB bes drøfte om man, sammen med betongprodusenter og entreprenørene, praktisk kan legge til rette for å nå bedre ut til produksjonsleddet.

Styrets arbeid

Styret arbeider systematisk med alle planer og i god dialog med komiteene og andre nøkkelpartnere. Styret har også tatt tak i de punktene som DU kommenterte i sin forrige rapport, men vi tenker at man bør drøfte om man kan forsterke arbeidet på et par vanskelige punkt, se anbefalinger.

Økonomi - regnskap

Foreningen leverer et resultat som er noe bedre enn budsjettet. Det er fortsatt slik at resultatet fra driften er vesentlig bedre enn budsjett og det knyttes i all hovedsak til mindre kostnader knyttet til komitearbeidet og kostnader til egne kurs. Kostnaden for EK prosjektene ligger på budsjettet nivå og det anser vi som positivt for dette året.

Samlet vurdering

Det er lagt ned en stor innsats av foreningens styre, administrasjon og frivillige i året som gikk. NB leverer nyttige verktøy til faget, bedriftene og bygger sterke faglig-sosiale nettverk. Foreningen har stor faglig tyngde innen betongområdet. NB er dessuten en nøkkelaktør blant foreningene i Norden.

Anbefalinger

Med bakgrunn i vår gjennomgang vil DU anbefale at styret;

- Ser på styrke, svakhet og muligheter ved dagens forretningsmodell og vurderer hvilke tiltak som sammen med bransjen og eventuelt bredere i næringen kan styrke det økonomiske grunnlaget og posisjoneringen av NB og NBs leveranser som fortsatt viktige i et lengre perspektiv.
- Separat og som ledd i ovennevnte styrker dialogen direkte med noen av bedriftene for innsalg, rolleavklaring og identifisering av gjensidige behov inklusive ressurser.
- Vurderer om de skal bruke resurser på ekstern bistand i arbeidet med punktene som er angitt ovenfor.
- Ser nærmere på bredden av LIM komiteens fokus for å favne bredere innenfor Likestilling, Inkludering og Mangfold.

Desisorene takker styret, administrasjonen og alle andre som bidrar til Norsk Betongforening og for at vi har blitt invitert til å gjennomgå foreningens arbeid og gi innspill til virksomheten.

Oslo/Brevik

4. april 2025

Eivind Heimdal

Eivind.heimdal@veidekke.no

Terje F. Rønning
terje.ronning@heidelbergmaterials.com

SIDE 5/6

SIDE 4/5

Vedlegg – DU's grunnlag

Desisorene har i henhold til mandatet gjennomgått foreningens arbeid og vurdert dette opp mot følgende styrende dokumenter:

- Gjeldende strategi for NB
- Vedtektene
- Referat fra NB's årsmøte i 2024
- Desisorberetning for 2023
- Referat fra styremøter i perioden mellom årsmøtene
- Regnskap
- Underlag fra komiteenes samhandlingsmøte med Styret/Adm

DU har også hatt et møte med styreleder og daglig leder men ikke mottatt forslag eller spørsmål fra NB's medlemmer i perioden.

DU's medlemmer – habilitet: Medlemmene av DU har vært Terje F. Rønning, Heidelberg Materials Norway AS og Eivind Heimdal, Veidekke Entreprenør AS utgjør medlemmene i DU i 2024. De har ikke tilknytning til dagens styre, men begge har vært styremedlemmer og leder av styret tidligere. Rønning er p.t. leder av FoU-komiteen og NB 21-32-komiteen (inngår i Publikasjonskomiteen).

Disse tidligere og pågående engasjementene vurderes ikke å være i konflikt med kravet til habilitet.